

Έγγραφο συνόδου

A9-0184/2021

1.6.2021

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της αλιείας
(2019/2158(INI))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγητής: Peter van Dalen

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	16
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ....	20
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	26
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	27

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της αλιείας (2019/2158(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» (COM(2019)0640),
- έχοντας υπόψη τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, η οποία καθορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 – Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» (COM(2020)0380),
- έχοντας υπόψη τις συστάσεις της Επιτροπής του Μαΐου του 2020 για θετικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και της αλιείας,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής του 2020 για τη γαλάζια οικονομία, της 11ης Ιουνίου 2020,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 17ης Σεπτεμβρίου 2020 με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 – Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας» (COM(2020)0562),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με μια στρατηγική της ΕΕ για την αξιοποίηση του δυναμικού των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον (COM(2020)0741),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική)¹,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό²,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές³,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία που συνήφθη κατά την 21η Διάσκεψη των μερών (COP21) της Σύμβασης-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), στο Παρίσι, στις 12 Δεκεμβρίου 2015 (τη συμφωνία του Παρισιού),

¹ ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19.

² [ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 135.](#)

³ ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Ιανουαρίου 2018 σχετικά με τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών: ένα θεματολόγιο για το μέλλον των ωκεανών μας στο πλαίσιο των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) για το 2030⁴,
 - έχοντας υπόψη τις υπηρεσίες χαρτογράφησης «EMODnet Human Activities Vessels Density Mapping – Service, 2019» και «Offshore Renewable Energy Developments – 2018» του συστήματος διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών OSPAR,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Βόρειας Θάλασσας (NSAC), της 28ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με την ανάπτυξη υπεράκτιων αιολικών πάρκων και τις αλληλεπιδράσεις με την αλιεία,
 - έχοντας υπόψη τη θέση του, της 8ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 (ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα)⁵,
 - έχοντας υπόψη τη μελέτη που ζήτησε η Επιτροπή Αλιείας (PECH), του Νοεμβρίου του 2020, σχετικά με τον αντίκτυπο στην ευρωπαϊκή αλιεία της χρήσης υπεράκτιας αιολικής ενέργειας και άλλων θαλάσσιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A9-0184/2021),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει στόχο να καταστεί κλιματικά ουδέτερη έως το 2050 το αργότερο, σύμφωνα με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή πρότεινε στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, ενώ το Κοινοβούλιο ζήτησε στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 60 % έως το 2030· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συνιστούν μία από τις επιλογές στις οποίες μπορούν να καταλήξουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη αυτού του στόχου· λαμβάνοντας υπόψη ότι αναμένεται να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην επίτευξη αυτών των στόχων μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που θα λαμβάνει υπόψη τους τρεις πυλώνες της βιωσιμότητας·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι βάσει των Συνθηκών η ΕΕ είναι αρμόδια για την εξασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού και τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για τον καθορισμό της διάρθρωσης του ενεργειακού τους εφοδιασμού και την επιλογή των ενεργειακών τους πηγών, με σεβασμό προς τους στόχους της ΕΕ για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 30 % της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ το 2050 θα καλυφθεί από υπεράκτια αιολική ενέργεια, ποσοστό που αντιστοιχεί σε αύξηση από την υφιστάμενη υπεράκτια αιολική δυναμικότητα 12 GW στην ΕΕ των 27 σε στόχο 300 GW το 2050· λαμβάνοντας υπόψη

⁴ ΕΕ C 458 της 19.12.2018, σ. 9.

⁵ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0253.

ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, η ζήτηση θα φτάσει τα 40 GW σε δυναμικότητα ωκεάνιας ενέργειας έως το 2050·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 194 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ενωσιακή ενεργειακή πολιτική πρέπει να διασφαλίζει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, καθώς και να προωθεί την ενεργειακή αποδοτικότητα, την εξοικονόμηση ενέργειας, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο προσδιορισμός του ενεργειακού μείγματος των κρατών μελών παραμένει εθνική αρμοδιότητα, με αποτέλεσμα τα ενεργειακά μείγματα να συνεχίζουν να παρουσιάζουν μεγάλη διαφοροποίηση·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι βόρειες θάλασσες (η Βόρεια Θάλασσα, η Βαλτική Θάλασσα και ο Βορειοανατολικός Ατλαντικός) αντιπροσωπεύουν πάνω από το 85 % της συνολικής υπεράκτιας αιολικής δυναμικότητας στα ύδατα της ΕΕ των 27·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά των κρατών μελών και των ευρωπαϊκών θαλάσσιων λεκανών είναι πολύ διαφορετικά σε ολόκληρη την ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επικεντρώνεται επί του παρόντος στη Βόρεια Θάλασσα και τη Βαλτική Θάλασσα, όπου οι συνθήκες είναι ευνοϊκότερες· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο μέλλον, η δυνατότητα ή η σκοπιμότητα δημιουργίας υπεράκτιων εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας ή αύξησης του μεγέθους ή της χωρητικότητάς τους θα είναι επίσης πολύ διαφορετική σε κάθε λεκάνη και κράτος μέλος·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου προβλέπεται ότι τα αλιευτικά σκάφη της ΕΕ θα συνεχίσουν να έχουν αμοιβαία πρόσβαση στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου και, ως εκ τούτου, θα συνεχίσουν να μοιράζονται τον ευρωπαϊκό θαλάσσιο χώρο, ο οποίος περιλαμβάνει επί του παρόντος 110 υπεράκτια αιολικά πάρκα με περισσότερες από 5 000 ανεμογεννήτριες·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω μεταβαλλόμενων καιρικών συνθηκών, ο εφοδιασμός αιολικής ενέργειας μπορεί να έχει σποραδικό και ασταθή χαρακτήρα·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δυνατότητες αποθήκευσης αιολικής ενέργειας εξακολουθούν να είναι πολύ περιορισμένες·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι άλλες υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η κυματική, η παλιρροϊκή και η θερμική τεχνολογία, οι πλατές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις και η χρήση φυκών για την παραγωγή βιοκαυσίμων διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη στρατηγική της Επιτροπής για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μολονότι επί του παρόντος δεν υπάρχουν μεγάλης κλίμακας εγκαταστάσεις εν λειτουργία· λαμβάνοντας υπόψη ότι μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και στην ενίσχυση του ηγετικού ρόλου της Ευρώπης, καθώς και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι αναγκαίο να συνεχιστεί η έρευνα και η καινοτομία, καθώς άλλες υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα μπορούσαν να είναι ελπιδοφόρες και καταλληλότερες σε ορισμένες περιοχές, και να έχουν μικρότερο αντίκτυπο στις αλιευτικές δραστηριότητες, στα ιχθυοαποθέματα και στο θαλάσσιο περιβάλλον·

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπεράκτιες ανεμογεννήτριες έχουν μέσο κύκλο ζωής 25 έως 30 ετών· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολύ λίγες ανεμογεννήτριες έχουν παροπλιστεί μέχρι σήμερα και ότι η ανακύκλωση εξακολουθεί να είναι πολύ περίπλοκη, καθώς είναι δυνατή η ανακύκλωση του 85 έως του 90 % μιας αποσυναρμολογημένης ανεμογεννήτριας· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται ένα μακροπρόθεσμο όραμα βασισμένο σε μια προσέγγιση κυκλικής οικονομίας και κύκλου ζωής, προκειμένου να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις σε άλλες δραστηριότητες, όπως η αλιεία, και στις τοπικές κοινότητες και τα οικοσυστήματα, στο τέλος του έργου· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο οικολογικός σχεδιασμός μέσω της χρήσης ειδικών υλικών και του σχεδιασμού των υποδομών μπορεί να προωθήσει την ανάπτυξη της τοπικής βιοποικιλότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μέθοδοι ανακύκλωσης ή η διατήρηση των υποδομών ως τεχνητών υφάλων πρέπει να αξιολογούνται σε πρώιμο στάδιο της σύλληψης του έργου·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πλέον αποδοτικός από πλευράς κόστους και χώρου τρόπος να επιτευχθεί ο στόχος των υπεράκτιων εγκαταστάσεων για το 2050 θα ήταν η πολλαπλή χρήση του ίδιου θαλάσσιου χώρου από διαφορετικούς τομείς, με συνεκτίμηση μιας προσέγγισης παράλληλων οφελών, σύμφωνα με την οποία κάθε δραστηριότητα θα επωφελείται από την άλλη, καθώς η συνύπαρξη των δραστηριοτήτων μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο όσον αφορά το περιβάλλον και τα κοινωνικοοικονομικά πλεονεκτήματα·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει αυξανόμενος ανταγωνισμός μεταξύ των διαφορετικών χρήσεων του θαλάσσιου χώρου, ο οποίος συχνά οδηγεί στην παράβλεψη χρήσεων με προφανή ιστορική, πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική αξία, όπως η αλιεία·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (2014/89/ΕΕ) ορίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις αλληλεπιδράσεις δραστηριοτήτων και χρήσεων όπως η υδατοκαλλιέργεια, η αλιεία και οι εγκαταστάσεις και υποδομές για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και τα υποβρύχια καλώδια, να προωθούν τη συνύπαρξη των σχετικών δραστηριοτήτων και να εφαρμόζουν μια προσέγγιση με βάση το οικοσύστημα·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μέσω των θαλάσσιων χωροταξικών τους σχεδίων, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν στόχο να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη των ενεργειακών τομέων στη θάλασσα, των θαλάσσιων μεταφορών και των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και στη διατήρηση, προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένης της ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα συμφέροντα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, τα οποία δεν πρέπει να περιθωριοποιηθούν καθώς τα κράτη μέλη συνεχίζουν το έργο τους και τις επακόλουθες αναθεωρήσεις των εθνικών θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής για τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, «η ΕΕ θα δώσει προτεραιότητα σε λύσεις όπως η ωκεάνια ενέργεια, η υπεράκτια αιολική ενέργεια, που επιτρέπει επίσης την αναγέννηση των ιχθυοαποθεμάτων», ενώ, σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη την οποία δημοσίευσε η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών⁶ του Κοινοβουλίου, δεν έχουν γίνει πλήρως

⁶ Μελέτη – «Impact of the use of offshore wind and other marine renewables on European fisheries» (Αντίκτυπος της χρήσης υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων θαλάσσιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας)

κατανοητά τα δυνητικά οφέλη στην αλιεία που μπορούν να αποφέρουν οι εγκαταστάσεις υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εκκρεμούν τα εμπειρικά στοιχεία:

- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Μια στρατηγική της ΕΕ για την αξιοποίηση του δυναμικού των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον», κάλεσε τις δημόσιες αρχές να σχεδιάσουν την ανάπτυξη των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μακροπρόθεσμα και από πρώιμο στάδιο, αξιολογώντας την περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητά τους, διασφαλίζοντας τη συνύπαρξη με άλλες δραστηριότητες, όπως η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, καθώς και εξασφαλίζοντας ότι το κοινό αποδέχεται τα προγραμματισμένα σχέδια ανάπτυξης·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αλιεία έχει σχετικά μικρό αντίκτυπο στο ΑΕγχΠ· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι υψίστης σημασίας για τις αλιευτικές κοινότητες σε πολλά κράτη μέλη·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 80 % του συνόλου των αλιευτικών σκαφών στην ΕΕ είναι σκάφη μικρής κλίμακας, τα περισσότερα από τα οποία είναι επιχειρήσεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια εδώ και πολλές γενεές και δραστηριοποιούνται κυρίως στα παράκτια ύδατα·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σώρευση των τρεχουσών και μελλοντικών εξελίξεων στις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές έχει τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στις αλιευτικές δραστηριότητες που αφορούν βενθοπελαγικά είδη και καρκινοειδή·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενεργειακή αξιοποίηση της θάλασσας, εφόσον διασφαλίζει την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας και άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, απαιτεί από κοινού προγραμματισμό και αυστηρή αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται πρόσθετη έρευνα σχετικά με τις επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον και τους αλιευτικούς πόρους των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων υπεράκτιων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο επιμένει πως ο ενωσιακός στόχος για το κλίμα με ορίζοντα το 2030 πρέπει να αποβλέπει σε μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το σύνολο της οικονομίας κατά 60 % σε σύγκριση με τις εκπομπές του 1990·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι αναγκαία η διερεύνηση των υπεράκτιων αιολικών πόρων της ΕΕ και προώθησης έργων υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά τρόπο συμβατό με τις υπόλοιπες χρήσεις του θαλάσσιου χώρου, κυρίως την αλιεία, με ταυτόχρονη αναζήτηση συνεργειών και προστασία της βιοποικιλότητας·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντική η παρακολούθηση και η εμπειρική ανάλυση των αλιευτικών πρακτικών πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την κατασκευή των

στην ευρωπαϊκή αλιεία), Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Β – Διαρθρωτική Πολιτική και Πολιτική Συνοχής, 12 Νοεμβρίου 2020.

υπεράκτιων αιολικών πάρκων, προκειμένου να επιτευχθεί καλύτερη κατανόηση της συνύπαρξης·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θεμέλια των διατάξεων των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ενδέχεται να προσελκύσουν τη θαλάσσια ζωή και μπορούν να λειτουργήσουν ως τεχνητός ύφαλος·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Διεθνής Υδρογραφικός Οργανισμός (ΔΥΟ) προτείνει να αποφεύγονται οι αλιευτικές δραστηριότητες σε ελάχιστη απόσταση των 0,25 ναυτικών μιλίων (463 μέτρων) εκατέρωθεν των υποβρύχιων καλωδίων για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων·

1. επισημαίνει την ανάγκη να αποφευχθούν οι δυνητικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις που επιφέρουν οι υπεράκτιες ανεμογεννήτριες σε ορισμένα οικοσυστήματα, στα ιχθυαποθέματα και στη βιοποικιλότητα και, κατά συνέπεια, στην αλιεία στο σύνολό της· τονίζει την ανάγκη για μια προσέγγιση κύκλου ζωής έως την ανάπτυξή τους, από την κατασκευή έως τη λειτουργία και τον παροπλισμό, εξ ου και η σημασία αυστηρών και λεπτομερών μελετών για την αξιολόγηση των επιπτώσεων των υφιστάμενων υπεράκτιων ανεμογεννητριών·
2. τονίζει ότι οι υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να αναπτύσσονται με τρόπο ώστε να αποτελούν ευκαιρίες για άλλες δραστηριότητες, μέσω μιας προσέγγισης περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παράλληλων οφελών, η οποία διασφαλίζει τα οφέλη για τους αλιείς και τις τοπικές κοινότητες·
3. προειδοποιεί ότι η θαλάσσια ανανεώσιμη ενέργεια θα είναι βιώσιμη μόνο εάν δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ή στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, ιδίως σε περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία·
4. εκφράζει την ανησυχία του για την ελλιπή έρευνα όσον αφορά τον παροπλισμό των υπεράκτιων ανεμογεννητριών και όσον αφορά τις επιπτώσεις του παροπλισμού στο περιβάλλον·
5. επιβεβαιώνει ότι παραμένει αρμοδιότητα του εκάστοτε κράτους μέλους να αποφασίζει σχετικά με το εθνικό ενεργειακό μείγμα και τις τεχνολογίες·
6. τονίζει ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η ενεργειακή απόδοση συγκαταλέγονται στους βασικούς μοχλούς για την επίτευξη μιας οικονομίας καθαρών μηδενικών εκπομπών· επισημαίνει ότι, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030, πρέπει να αυξηθεί αναλόγως η ικανότητα και η παραγωγή υπεράκτιων υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
7. επισημαίνει τις σημαντικές δυνατότητες του ανανεώσιμου υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένου αυτού που παράγεται από αιολική και ηλιακή ενέργεια, να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα·
8. τονίζει ότι τα πλωτά αιολικά πάρκα έχουν τη δυνατότητα να αναπτυχθούν σε περιοχές βαθέων υδάτων, γεγονός το οποίο επεκτείνει τη βιώσιμη ζώνη ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας ενώ παράλληλα μειώνει την ορατότητά της από την ακτή· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν την αναβάθμιση και την εμπορευματοποίηση βιώσιμων πλωτών τεχνολογιών υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, οι

οποίες περιορίζουν περαιτέρω τον αντίκτυπο στην αλιεία:

9. τονίζει την ανάγκη να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος που ενέχει η μεγάλη κλίμακας ανάπτυξη υπεράκτιων αιολικών πάρκων να επηρεάσει τη φυσική λειτουργία της θαλάσσιας λεκάνης, ιδίως των θαλάσσιων ρευμάτων και των ρευμάτων αέρα, γεγονός που θα μπορούσε να συμβάλει στην ανάμειξη της στρωμάτωσης της υδάτινης στήλης και, κατά συνέπεια, να επηρεάσει τον κύκλο θρεπτικών στοιχείων, την παραγωγή κυμάτων, τα παλιρροϊκά ύψη και τη μεταφορά ιζημάτων συρόμενου υλικού, και να παρακολουθούνται στενά οι επιδράσεις τους, ενώ ο υποηχητικός θόρυβος από τα περιστροφικά πτερύγια θα μπορούσε να απωθήσει τα ψάρια, καθώς και τα θαλάσσια θηλαστικά είδη από τα υπεράκτια αιολικά πάρκα, και τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία από τα υποβρύχια καλώδια, καθώς και ο υποθαλάσσιος θόρυβος από την τοποθέτηση πασσάλων θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα καρκινοειδή και στη θαλάσσια ζωή· τονίζει, εν προκειμένω, την ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη και έρευνα σχετικά με τον τρόπο αποφυγής και περιορισμού των εν λόγω αρνητικών επιπτώσεων·
10. σημειώνει πόσο σημαντική είναι η εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την ελαχιστοποίηση των διαταραχών και για τον μετριασμό της βλάβης στα οικοσυστήματα κατά τα στάδια σχεδιασμού, λειτουργίας και παροπλισμού της υπεράκτιας δραστηριότητας·
11. είναι της άποψης ότι η εγκατάσταση μονάδων παραγωγής θαλάσσιας ανανεώσιμης ενέργειας πρέπει να ενσωματωθεί στις αναπτυξιακές στρατηγικές και στην ενεργειακή κυριαρχία κάθε κράτους, συνάδοντας ταυτόχρονα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·
12. επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη τα μορφολογικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά των περιοχών στις οποίες πρόκειται να εγκατασταθούν υπεράκτια αιολικά πάρκα·
13. θεωρεί ότι οι αποφάσεις για την εγκατάσταση υπεράκτιας υποδομής παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να βασίζονται στις βέλτιστες επιστημονικές εκτιμήσεις για τις σχετικές επιπτώσεις και να προωθούν τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, και ιδίως των σχετικών αλιευτικών κοινοτήτων και των οργανώσεών τους, στην εκμετάλλευση των περιοχών όπου πρέπει να γίνει η εγκατάσταση·
14. τονίζει την ανάγκη να διερευνηθούν οι πιθανές επιπτώσεις, όπως οι επιπτώσεις τεχνητών υφάλων των υπεράκτιων συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στη θαλάσσια ζωή και την αλιεία, οι οποίες θα μπορούσαν να περιοριστούν στην φάση λειτουργίας, και να εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να πραγματοποιηθεί ο παροπλισμός κατά τρόπο ώστε τα οφέλη του να μην είναι προσωρινά· υπογραμμίζει ότι, κατά τον παροπλισμό των υπεράκτιων αιολικών πάρκων, οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να διατηρούνται σε κατάσταση η οποία καθιστά δυνατή τη διενέργεια αλιευτικών δραστηριοτήτων εάν επιτρέπονταν πριν από την κατασκευή ή κατά το στάδιο λειτουργίας, και η οποία προστατεύει και σέβεται το περιβάλλον·
15. επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο να εξετάζονται τα χαρακτηριστικά του θαλάσσιου πυθμένα όταν αναπτύσσονται υπεράκτια αιολικά πάρκα, προκειμένου να μην οικοδομούνται υποδομές σε τοποθεσίες όπου θα συνέτρεχε κίνδυνος αλλοίωσης των τοπικών ενδιαιτημάτων και του οικοσυστήματος·

16. προτείνει να αξιολογηθεί ο συνδυασμός και η ενσωμάτωση των υπεράκτιων αιολικών πάρκων στις προστατευόμενες θαλάσσιες ζώνες (ΠΘΖ) σε σχέση με σαφώς καθορισμένους στόχους για τα ενδιαφέροντα και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τους αλιευτικούς πόρους· υπογραμμίζει ότι στις εν λόγω ΠΘΖ θα πρέπει να συσταθούν επιτροπές διαχείρισης, προκειμένου να επιτευχθεί καλύτερη συνύπαρξη των δραστηριοτήτων, και ότι πρέπει να δοθεί έγκριση από τη σχετική αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τις ΠΘΖ·
17. τονίζει ότι θα πρέπει τα υπεράκτια αιολικά πάρκα, όποτε είναι εφικτό, να τοποθετούνται σε ζώνες όπου δεν επιτρέπεται η αλιεία, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στον τομέα της αλιείας·
18. δηλώνει ότι τα υπεράκτια αιολικά πάρκα μπορούν να έχουν αντίκτυπο στην αλιεία μεταβάλλοντας τη χωρική κατανομή και την αφθονία των θαλάσσιων ειδών που αλιεύονται εμπορικά, καθώς και μέσω της παύσης της αλιεύσεώς τους για λόγους ασφαλείας ή της επιβολής αλλαγής στην αλιευτική δραστηριότητα ή μέθοδο, για παράδειγμα από ενεργητική σε παθητική·
19. επιμένει στην εδραίωση διαλόγου και συνεργασίας με τους αλιείς στο αρχικό στάδιο της διαδικασίας· επισημαίνει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη τα τοπικά οικοσυστήματα και οι ιδιαιτερότητες της τοπικής κοινότητας· επισημαίνει την ανάγκη να προβλέπεται κατάλληλη αποζημίωση για τους αλιείς σε περίπτωση που η εγκατάσταση των υπεράκτιων αιολικών πάρκων επηρεάζει τις δραστηριότητές τους·
20. σημειώνει το γεγονός ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 αναφέρει ότι «η ΕΕ θα δώσει προτεραιότητα σε λύσεις όπως η ωκεάνια ενέργεια, η υπεράκτια αιολική ενέργεια, που επιτρέπει επίσης την αναγέννηση των ιχθυοποθεμάτων» και ότι εξετάζεται η δυνατότητα συνδυασμού των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και των προστατευόμενων περιοχών·
21. τονίζει ότι οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των υπεράκτιων αιολικών πάρκων εξαρτώνται από ειδικές για κάθε τοποθεσία συνθήκες, οικοσυστήματα και ανθρώπινες δραστηριότητες και ότι η συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διαχείριση των υπεράκτιων αιολικών πάρκων έχει καίρια σημασία για την επίλυση ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος·
22. σημειώνει ότι ο τομέας της αλιείας μικρής κλίμακας και της παράκτιας και παραδοσιακής αλιείας μικρής κλίμακας ενδέχεται να επωμιστεί τον αντίκτυπο της εγκατάστασης αυτών των υπεράκτιων μονάδων παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, δεδομένης της σχετικής εγγύτητας των τελευταίων με την ακτή·
23. τονίζει ότι οι αλιείς μικρής κλίμακας και οι παράκτιοι αλιείς θα επηρεαστούν ιδιαίτερα αν πραγματοποιηθεί η μετατόπιση, καθώς ίσως να μην έχουν την ικανότητα να μεταβούν σε άλλους ιχθυότοπους ούτε να αλλάξουν αλιευτική μέθοδο, ιδιαίτερα εάν τα υπεράκτια αιολικά πάρκα βρίσκονται εντός των χωρικών υδάτων (12 ναυτικά μίλια από την ακτή)· ζητεί κατάλληλη αποζημίωση ως έσχατη λύση·
24. τονίζει την ανάγκη να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην ασφάλιση των αλιευτικών σκαφών που δραστηριοποιούνται ή διαπλέουν σε περιοχές με αιολικά πάρκα, καθώς επί του παρόντος είναι πολύ προβληματική λόγω των ανεπαρκών επιπέδων αποζημίωσης

που προσφέρουν τα ασφαλιστήρια συμβόλαια των αλιευτικών σκαφών·

25. επισημαίνει ότι οποιοσδήποτε περιορισμός στην πρόσβαση σε παραδοσιακούς ιχθυότοπους επηρεάζει άμεσα τα μέσα διαβίωσης των αλιέων από τα διάφορα παράκτια κράτη μέλη της ΕΕ και τις εξαρτώμενες θέσεις εργασίας στην ξηρά· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι θα πρέπει να παρέχεται κατάλληλη αποζημίωση ως έσχατη λύση, όταν είναι αναγκαίο· επιπλέον, επισημαίνει ότι οι περιορισμοί στην πρόσβαση θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την υπεύθυνη και βιώσιμη παροχή επισιτιστικής ασφάλειας·
26. καλεί τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, να ορίσουν συγκεκριμένους ιστορικούς και παραδοσιακούς ιχθυότοπους τοπικών αλιέων ως περιοχές που θα παραμείνουν ελεύθερες από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
27. τονίζει ότι η ανάλυση επικάλυψης των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της αλιείας υποδηλώνει απότομη αύξηση της δυνατότητας χωροταξικών συγκρούσεων σε ορισμένες θαλάσσιες λεκάνες κατά τα επόμενα έτη· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι απαιτείται έγκαιρος χωροταξικός σχεδιασμός ο οποίος θα περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, όσον αφορά τόσο την τοποθέτηση όσο και τη διάταξη των υπεράκτιων αιολικών πάρκων· ζητεί αποτελεσματική συμμετοχή, διαλόγους και δίκτυα σε πρώιμο στάδιο, προκειμένου να μειωθούν και να αποφευχθούν οι συγκρούσεις·
28. τονίζει ότι επί του παρόντος υπάρχουν ορισμένα παραδείγματα συνεργασίας αλιευτικών δραστηριοτήτων (ενεργών ή παθητικών) στις περιοχές με υπεράκτια αιολικά πάρκα· τονίζει ότι οι συνεργατικές προσεγγίσεις κοινού σχεδιασμού για την ανάπτυξη υπεράκτιων αιολικών πάρκων, προκειμένου να συνδυαστούν με άλλες χρήσεις, μπορούν να μειώσουν τον πιθανό αντίκτυπο στην αλιεία, να ενισχύσουν τη σχέση μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων τομέων και να επιτρέψουν αποδοτική συνεργασία μεταξύ τους·
29. αναγνωρίζει τις δυνατότητες για υδατοκαλλιέργεια και φυκκοκαλλιέργεια, καθώς και για παθητική αλιεία, εντός περιοχών με υπεράκτια αιολικά πάρκα· τονίζει, ωστόσο, ότι απαιτείται περισσότερη έρευνα για την αξιολόγηση των οικολογικών επιπτώσεων και των οικονομικών δυνατοτήτων τους·
30. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, εκτός από τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς στις αλιευτικές δραστηριότητες, οι αλιείς τείνουν να αποφεύγουν την αλιεία σε περιοχές με υπεράκτια αιολικά πάρκα, ακόμη και αν η πρόσβαση επιτρέπεται, λόγω του κινδύνου τυχαίας βλάβης, σκαλώματος και απώλειας αλιευτικών εργαλείων, και ότι, κατά συνέπεια, ο φόβος ενδεχόμενου ανοίγματος σε ευθύνες αποτελεί πηγή ανησυχίας που εμποδίζει τη συνύπαρξη·
31. τονίζει ότι το ενεργειακό μείγμα εξόχως απόκεντρων περιοχών και νησίδων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων, παρά τα τοπικά χαρακτηριστικά τους τα οποία ευνοούν την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· καλεί, κατά συνέπεια, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή και να διαθέσουν ειδική χρηματοδότηση για την ανάπτυξη των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις εν λόγω περιοχές, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα·

32. αναγνωρίζει τις δυνατότητες που προσφέρουν οι πλωτές υπεράκτιες διατάξεις αιολικής ενέργειας, οι οποίες δημιουργούν ευκαιρίες για εγκαταστάσεις σε περιοχές με βαθέα ύδατα, και διαθέτουν μεγαλύτερη απόσταση από την ακτογραμμή, λιγότερες οπτικές επιπτώσεις και μικρότερη ενδεχόμενη χωρική επικάλυψη με τις περιοχές αλιείας·
33. τονίζει ότι ο παροπλισμός υπεράκτιων ανεμογεννητριών δεν πρέπει να έχει μακροχρόνιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις ούτε να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των αλιευτικών σκαφών λόγω τυχόν εναπομενουσών υποδομών κάτω από τον θαλάσσιο πυθμένα· επισημαίνει, επιπλέον, ότι οι μέθοδοι ανακύκλωσης θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω, προκειμένου να μειωθούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον· θεωρεί απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι τα υπεράκτια αιολικά πάρκα θα πρέπει να κατασκευάζονται μόνον εφόσον υιοθετηθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τις διαδικασίες κύκλου ζωής των υπεράκτιων ανεμογεννητριών, πράγμα που σημαίνει ότι είναι σαφές από την αρχή πώς οι υπεράκτιες ανεμογεννήτριες μπορούν να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να χρησιμοποιούνται, να παροπλίζονται και να ανακυκλώνονται με βιώσιμο τρόπο· τονίζει περαιτέρω ότι οι στρατηγικές παροπλισμού που προβλέπουν εναλλακτική μελλοντική χρήση ή απομάκρυνση των κατασκευών πρέπει να ενσωματωθούν στα σχέδια σχεδιασμού και εγκατάστασης από την αρχή και ότι ο μακροπρόθεσμος βιώσιμος αντίκτυπος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, ώστε να συνάδει με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας·
34. ζητεί επιτακτικά τη δημιουργία ενός διεθνούς προτύπου το οποίο θα ορίζει τον τρόπο παροπλισμού των ανεμογεννητριών και θα παρέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση των κανόνων και των κανονισμών για τον παροπλισμό, ενώ παράλληλα θα συνάδει με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας·
35. τονίζει ότι θα πρέπει να θεσπιστούν χρηματοδοτικοί μηχανισμοί για την κάλυψη των μακροπρόθεσμων κινδύνων που προκύπτουν από εγκαταλελειμμένες υπεράκτιες υποδομές, οι οποίες ενδέχεται να απομακρυνθούν έτσι ώστε να επανέλθει με ασφάλεια η αλιεία·
36. τονίζει ότι θα πρέπει να υπόκειται σε κατάλληλο έλεγχο οποιαδήποτε υποδομή κάτω από τον θαλάσσιο πυθμένα αφεθεί επί τόπου·
37. επισημαίνει ότι οι αξιολογήσεις των οικονομικών, κοινωνικοοικονομικών και κοινωνικοπολιτιστικών επιπτώσεων των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην αλιεία απουσιάζουν από τις πρόσφατες εμπειρικές μελέτες· παροτρύνει, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να διεξαγάγει περαιτέρω έρευνα, πέρα από τη μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, προκειμένου να αξιολογήσει τις πιθανές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις στην αλιεία των επενδύσεων σε υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να εντοπίσει κατάλληλους τρόπους αντιμετώπισης των εν λόγω αρνητικών επιπτώσεων·
38. τονίζει ότι απαιτούνται τυποποιημένα προγράμματα παρακολούθησης και εναρμόνισης των δεδομένων αλιευτικής προσπάθειας, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σωρευτική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων, καθώς και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της επέκτασης των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και ότι πρέπει να βελτιωθούν η συμβατότητα και η δυνατότητα σύγκρισης των δεδομένων·
39. προτείνει στα κράτη μέλη να ενισχύσουν τον συντονισμό στον τομέα της έρευνας για

τα υπεράκτια αιολικά πάρκα, προκειμένου να διευκολυνθεί η συλλογή και ανταλλαγή ερευνητικών πορισμάτων και δεδομένων, καθώς και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών· υπενθυμίζει ότι η υπεράκτια αιολική ενέργεια είναι μία από τις πλέον προηγμένες τεχνολογίες, αλλά ότι άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα μπορούσαν να είναι ελπιδοφόρα, και σε ορισμένες περιπτώσεις καταλληλότερα, σε ορισμένες περιοχές όπου ασκούνται αλιευτικές δραστηριότητες και, ως εκ τούτου, να έχουν λιγότερο επιζήμιο αντίκτυπο στις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές· τονίζει τη σημασία της τόνωσης των επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη στο πλαίσιο αυτό·

40. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη διασυνοριακή συνεργασία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, μεταξύ άλλων και με το Ηνωμένο Βασίλειο, τον μεγαλύτερο παραγωγό υπεράκτιας αιολικής ενέργειας στην Ευρώπη, με σκοπό την εξεύρεση λύσεων σε κοινά προβλήματα, την ενσωμάτωση της σύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας και την άντληση γνώσεων από τις βέλτιστες πρακτικές·
41. δηλώνει ότι ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός πρέπει να διαδραματίζει καίριο ρόλο, μέσω της διάκρισης κάθε θαλάσσιας περιοχής με βάση τα δικά της χαρακτηριστικά και να δίνει μεγαλύτερη έμφαση στην αξιολόγηση της επίτευξης εναλλακτικών συνύπαρξης στον ίδιο χώρο και πολλαπλής χρήσης των υπεράκτιων αιολικών πάρκων, η οποία είναι υψίστης σημασίας για την επίτευξη αμοιβαία επωφελούς κατάστασης για τη βιώσιμη αλιεία, την υδατοκαλλιέργεια και τον τομέα της υπεράκτιας ενέργειας και για την αποτελεσματική συμμετοχή της αλιείας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε αντίθεση με τις εξαιρετικά ασαφείς έννοιες της «διαβούλευσης» και των «παρατηρητών», την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί και την εκ των προτέρων επίλυση των συγκρούσεων σχετικά με τη χρήση·
42. καλεί τα κράτη μέλη, ως αρμόδιες αρχές για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, στο πλαίσιο του συνεχιζόμενου έργου τους και των επακόλουθων αναθεωρήσεων στα εθνικά θαλάσσια χωροταξικά σχέδια, να λάβουν υπόψη την ανάγκη να διασφαλιστεί η αποφυγή των αρνητικών επιπτώσεων των υπεράκτιων ανεμογεννητριών στην αλιεία και, κατά συνέπεια, η τοποθέτησή τους μακριά από τους ιχθυότοπους·
43. προτείνει να εφαρμοστεί μια οικοσυστημική προσέγγιση στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, με σκοπό την παροχή ενός πλαισίου βάσει συστημάτων για την κατανόηση και τη διαχείριση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και την αλληλεπίδρασή τους με τις κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες·
44. επισημαίνει πόσο σημαντικά είναι τα κοινοτικά προγράμματα παραγωγής ενέργειας, τα οποία δίνουν τη δυνατότητα σε παράκτιες κοινότητες και σε συνεταιρισμούς, συμπεριλαμβανομένων των αλιέων, να παράγουν τη δική τους ηλεκτρική ενέργεια και να επανεπενδύουν τα κέρδη στην κοινότητά τους·
45. τονίζει ότι τα υπεράκτια αιολικά πάρκα θα πρέπει να οικοδομούνται μόνον εφόσον διασφαλίζεται η εξαίρεση των αρνητικών περιβαλλοντικών και οικολογικών, καθώς και των οικονομικών, κοινωνικοοικονομικών και κοινωνικοπολιτιστικών επιπτώσεων στους αλιείς και τους υδατοκαλλιεργητές, σύμφωνα με τους στόχους της γαλάζιας οικονομίας και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·
46. παροτρύνει τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τις επιπτώσεις των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο θαλάσσιο οικοσύστημα και στην αλιεία, όταν

καθορίζουν το ενεργειακό τους μείγμα·

47. παροτρύνει, επίσης, τα κράτη μέλη να εξακολουθήσουν να εργάζονται για την ανάπτυξη και τη χρήση άλλων μορφών ανανεώσιμης ενέργειας·
48. καλεί την Επιτροπή να διενεργήσει εκτίμηση επιπτώσεων για να εξετάσει τις αναμενόμενες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες της κατασκευής εγκαταστάσεων υπεράκτιων αιολικών πάρκων όπου υπάρχει πιθανότητα να έρχονται σε σύγκρουση τόσο με τα συμφέροντα του αλιευτικού κλάδου όσο και με τη βιωσιμότητα της θαλάσσιας ζωής·
49. τονίζει ότι η συνεργασία μεταξύ τομέων που δραστηριοποιούνται στο περιβάλλον και την οικονομία της θάλασσας θα αποτελέσει επίσης όχημα για μια δίκαιη μετάβαση· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιολογήσει πρωτοβουλίες που ενεργοποιούν τις τοπικές οικονομίες και τις θαλάσσιες οικονομικές δραστηριότητες, και να βρει συνέργειες μεταξύ τομέων που μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για μια μελλοντική οικονομική ανάκαμψη·
50. τονίζει ότι υπάρχουν ήδη παραδείγματα συνύπαρξης μεταξύ του αλιευτικού τομέα και του τομέα υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, και ότι αυτή η εμπειρία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την εύρεση και την κοινή χρήση των βέλτιστων πρακτικών οι οποίες είναι διαθέσιμες για ολόκληρο τον κύκλο ζωής των θαλάσσιων υποδομών·
51. τονίζει ότι θα πρέπει τα ενδιαφερόμενα μέρη να έχουν δικαίωμα συμμετοχής και να έχουν λόγο όσον αφορά τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό·
52. τονίζει ότι η έγκαιρη, ισότιμη, αποτελεσματική και συνεχής διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και η συμμετοχή τους, και δη των αλιέων και των υδατοκαλλιεργητών, η δημιουργία διαφανών κατευθυντήριων γραμμών και η καταβολή αποζημίωσης θα μπορούσαν να μετριάσουν το ενδεχόμενο συγκρούσεων και να δημιουργήσουν ίσους όρους ανταγωνισμού μεταξύ της αλιείας και των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
53. καλεί την ΕΕ να προωθήσει και να στηρίξει τα υπεράκτια αιολικά πάρκα στο πλαίσιο της εξωτερικής της δράσης, και ιδίως με τρίτες χώρες όπου η πρόσβαση στην ενέργεια παραμένει άنيση και περιορισμένη, σύμφωνα με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας·
54. τονίζει ότι θα πρέπει να ισχύει η αρχή της προφύλαξης, σύμφωνα με το άρθρο 191 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν πρέπει να ληφθούν αποφάσεις προτού καταστούν διαθέσιμες οι απαιτούμενες γνώσεις ή πληροφορίες·
55. σημειώνει ότι ενδέχεται να απαιτηθούν περαιτέρω μέτρα σε ενωσιακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης νομοθεσίας, δεδομένου ότι σύμφωνα με τα στοιχεία ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός των κρατών μελών δεν εγγυάται τη δίκαιη συμπερίληψη των αλιέων και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων και, κατά περίπτωση, την αποζημίωση για την αλιεία·
56. παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια θα εγγυώνται τη δίκαιη συμπερίληψη της αλιείας και τη βιώσιμη

συνέχιση των δραστηριοτήτων της, ενώ επίσης θα αντικατοπτρίζουν δίκαια τα νόμιμα συμφέροντα των αλιέων, των συλλεκτών οστρακοειδών και των υδατοκαλλιεργητών·

57. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει να καταστεί κλιματικά ουδέτερη έως το 2050, στόχος που ορίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θέσει φιλόδοξους στόχους για την ικανότητα παραγωγής υπεράκτιας αιολικής ενέργειας στην ΕΕ των 27: από 12 GW σήμερα σε 60 GW τουλάχιστον το 2030 και έως 300 GW το 2050. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το 30 % της μελλοντικής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να καλύπτεται από υπεράκτια αιολική ενέργεια.

Η Βόρεια Θάλασσα, η Βαλτική Θάλασσα και ο Ατλαντικός αντιπροσωπεύουν πάνω από το 85 % της συνολικής υπεράκτιας αιολικής δυναμικότητας στα ευρωπαϊκά ύδατα. Λόγω των καλών αιολικών πόρων και των αβαθών υδάτων, η Βόρεια Θάλασσα είναι η πιο ελκυστική θαλάσσια λεκάνη για την υπεράκτια αιολική ενέργεια. Μολονότι το Ηνωμένο Βασίλειο έχει αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα αλιευτικά σκάφη της ΕΕ συνεχίζουν να έχουν πρόσβαση στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου και, ως εκ τούτου, μοιράζονται θαλάσσιο χώρο, με 110 υπεράκτια αιολικά πάρκα με περισσότερες από 5 000 ανεμογεννήτριες στα ευρωπαϊκά ύδατα επί του παρόντος.

Άλλες υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως οι κυματικές ή παλιρροϊκές διατάξεις, αντιπροσωπεύουν σήμερα 13 MW ενεργειακής ισχύος στα ύδατα της ΕΕ των 27. Παρά το γεγονός ότι φαίνεται να υπάρχει μεγάλο δυναμικό για τις εν λόγω ενεργειακές διατάξεις, ο εισηγητής είναι της άποψης πως ο στόχος δυναμικότητας των 40 GW (πολλαπλασιασμός επί 3077!) έως το 2050, ο οποίος καθορίζεται στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, φαίνεται υπερβολικά φιλόδοξος και μη ρεαλιστικός.

Με τις πρόσθετες απαιτήσεις χώρου για την επίτευξη των στόχων του 2050 όσον αφορά την ικανότητα παραγωγής υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, το μέγεθος του απαιτούμενου θαλάσσιου χώρου θα δεκαπενταπλασιαστεί. Σύμφωνα με τον κλάδο υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, ο πλέον αποδοτικός από πλευράς κόστους και χώρου τρόπος να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί θα ήταν μέσω της πολλαπλής χρήσης του ίδιου θαλάσσιου χώρου. Συνεπώς, ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός πρέπει να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην επίτευξη της συνύπαρξης αυτής. Όπως ορίζεται στην οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (2014/89/ΕΕ), τα κράτη μέλη επιδιώκουν να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη των τομέων της ενέργειας στη θάλασσα, των θαλάσσιων μεταφορών και των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Δυστυχώς, οι αλιευτικές δραστηριότητες στα υπεράκτια αιολικά πάρκα είναι περιορισμένες ή αποκλείονται στα περισσότερα κράτη μέλη σήμερα. Ακόμη και σε χώρες όπου επιτρέπεται η πρόσβαση για αλιευτικά σκάφη, οι αλιείς τείνουν να αποφεύγουν την αλιεία σε υπεράκτια αιολικά πάρκα, λόγω των κινδύνων τυχαίων ζημιών, προσκρούσεων σε πλοία, σκαλώματος και απώλειας αλιευτικών εργαλείων. Ομοίως, η ασφάλιση των αλιευτικών σκαφών που δραστηριοποιούνται σε αιολικά πάρκα είναι πολύ προβληματική, διότι γενικά δεν είναι οικονομικά προσιτό για τους αλιείς να ασφαλίζουν το σκάφος και το πλήρωμά τους για δραστηριότητες εντός αιολικών πάρκων. Ως εκ τούτου, οι αλιείς χωρίς ασφάλιση αποκλείονται εκ των πραγμάτων, ενώ όπου υπάρχει ασφάλιση τα συγκεκριμένα ασφαλιστρα μπορούν επίσης να είναι σημαντικά.

Ο εισηγητής τονίζει την ανάγκη εναλλακτικών ενεργειακών συστημάτων για την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας. Ωστόσο, η κατασκευή, η λειτουργία και ο

παροπλισμός των παράκτιων αιολικών πάρκων έχουν αντίκτυπο στον θαλάσσιο βυθό, στη θαλάσσια ζωή και στη βιοποικιλότητα. Οι αρνητικές επιπτώσεις θα μπορούσαν να προκύψουν καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της υπεράκτιας ανεμογεννήτριας.

Οι επιπτώσεις των μόνιμων συνεχών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων θα μπορούσαν να αλλάξουν τη συμπεριφορά των ηλεκτροευαίσθητων ειδών και των ειδών με ευαισθησία στα μαγνητικά πεδία. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε τεχνητά εμπόδια στον θαλάσσιο βυθό. Όσον αφορά τα καλώδια στον πυθμένα, τα βενθικά και τα βενθοπελαγικά είδη είναι περισσότερο εκτεθειμένα σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία απ' ό,τι τα πελαγικά, αλλά για ορισμένες υπεράκτιες ανεμογεννήτριες τα καλώδια βρίσκονται στη μεσαία υδάτινη στήλη και, συνεπώς, ενδέχεται επίσης να αλληλεπιδρούν με τα πελαγικά είδη. Η ταφή καλωδίων δεν μετριάξει τις έντονες δυνητικές επιπτώσεις των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, καθώς γενικά το μαγνητικό πεδίο διέρχεται από τον θαλάσσιο βυθό.

Έχει αποδειχθεί ότι ο υποβρύχιος ήχος έχει επιδράσεις, κυρίως στους ιχθύες και στα θαλάσσια θηλαστικά και κυρίως κατά τη φάση της κατασκευής. Ο θόρυβος για την τοποθέτηση πασσάλων καθώς και η ρίψη πετρωμάτων θα μπορούσαν δυνητικά να προκαλέσουν προσωρινή ή μόνιμη βλάβη της ακοής σε μεγάλη ακτίνα και, κατά συνέπεια, την απώλεια προσανατολισμού, γεγονός που θα εμπόδιζε τα ψάρια να βρουν τροφή, να φθάσουν σε περιοχές αναπαραγωγής και ωοτοκίας, και να εντοπίσουν άλλα ψάρια για ζευγάρισμα. Ο αντίκτυπος του θορύβου, καθώς και οι διαφορετικές συχνότητες, συμπεριλαμβανομένου του υπόηχου κατά τη φάση λειτουργίας, μπορεί να εξαρτώνται από τα είδη και την ηλικία των ιχθύων. Οι βιολογικές επιπτώσεις του ήχου και η αντίδραση πολλών ειδών εξακολουθούν να είναι άγνωστες. Παρά το γεγονός ότι εφαρμόζονται μέτρα μετριασμού του θορύβου, όπως τα φράγματα φυσαλίδων, καθώς και τεχνολογίες εγκατάστασης χαμηλού θορύβου, όπως η τοποθέτηση πασσάλων με εφαρμογή δονήσεων, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά κενά στην έρευνα.

Ενώ γενικά τα ψάρια προσελκύονται από σκληρές επιφάνειες, τα θεμέλια των υπεράκτιων αιολικών πάρκων μπορούν να λειτουργήσουν ως τεχνητός ύφαλος. Η δημιουργία υπεράκτιων αιολικών πάρκων σε προσεκτικά επιλεγμένες περιοχές μπορεί να συμβάλει σε πρωτοβουλίες διαχείρισης της αλιείας. Ωστόσο, αυτό το όφελος από την πιθανή λειτουργία ως υφάλου πρέπει να αξιολογείται με προσοχή, καθώς ο παροπλισμός των ανεμογεννητριών κατά πάσα πιθανότητα καθιστά αποκλειστικά προσωρινή αυτή την ευεργετική επίδραση.

Οι υπεράκτιες ανεμογεννήτριες έχουν μέσο κύκλο ζωής 25 έως 30 ετών, ως εκ τούτου ελάχιστες ανεμογεννήτριες έχουν παροπλιστεί μέχρι σήμερα. Κατά συνέπεια, ελάχιστα επιστημονικά στοιχεία είναι επί του παρόντος διαθέσιμα σχετικά με τις επιπτώσεις στο οικοσύστημα κατά την αποξήλωση και τον παροπλισμό υπεράκτιων ανεμογεννητριών, καθώς και σχετικά με την ανακυκλωσιμότητα των εξαρτημάτων τους.

Εκτός από τις οικολογικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τον αντίκτυπό τους στη θαλάσσια ζωή, οι αξιολογήσεις των οικονομικών και κοινωνικοπολιτιστικών επιπτώσεων των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών στην αλιεία απουσιάζουν από τις πρόσφατες εμπειρικές μελέτες.

Ο αντίκτυπος ενός υπεράκτιου αιολικού πάρκου θα μπορούσε να είναι έμμεσος με την αλλαγή της χωρικής κατανομής και της αφθονίας των αλιευτικών ειδών που αλιεύονται εμπορικά, καθώς και άλλων θαλάσσιων ειδών. Άμεσος αντίκτυπος θα μπορούσε να προκληθεί από το κλείσιμο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων για λόγους ασφαλείας ή από

τις επιπτώσεις στην αλιευτική δραστηριότητα: την αλλαγή των αλιευτικών μεθόδων (από ενεργητικές σε παθητικές), τη μείωση της έντασης της αλιείας ή τη μετατόπιση της αλιευτικής δραστηριότητας.

Η αλιεία μικρής κλίμακας θα επηρεαστεί ιδιαίτερος από τη μετατόπιση, καθώς δεν έχει την ικανότητα να μεταβεί σε άλλους ιχθυότοπους ούτε να αλλάξει αλιευτική μέθοδο. Οι περισσότερες από τις δυναμικές αλιευτικές δραστηριότητες βρίσκονται κοντά στην ακτή, όπως και τα σταθερά στον πυθμένα της θάλασσας υπεράκτια αιολικά πάρκα.

Η ανάπτυξη πλωτών υπεράκτιων ανεμογεννητριών δημιουργεί ευκαιρίες σε περιοχές εκτός των παράκτιων υδάτων με βάθος > 100 m και, ως εκ τούτου, επεκτείνει τον διαθέσιμο χώρο ανάπτυξης στον βόρειο Ατλαντικό και στη Μεσόγειο Θάλασσα.

Η αλιεία απαιτεί χώρο· οποιοσδήποτε περιορισμός στην πρόσβαση σε παραδοσιακούς ιχθυότοπους λόγω του αυξανόμενου ανταγωνισμού με άλλους τομείς της γαλάζιας οικονομίας, επηρεάζει άμεσα τα μέσα διαβίωσης των αλιέων της ΕΕ, τις εξαρτώμενες θέσεις εργασίας στην ξηρά και, ίσως, το σημαντικότερο, την υπεύθυνη και βιώσιμη επισιτιστική ασφάλεια.

Επιπλέον, ο εισηγητής είναι της άποψης ότι ο συνδυασμός υπεράκτιων αιολικών πάρκων και ΠΘΖ θα πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω. Όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 ως αμοιβαία επωφελής λύση ότι «η ΕΕ θα δώσει προτεραιότητα σε λύσεις όπως η ωκεάνια ενέργεια, η υπεράκτια αιολική ενέργεια, που επιτρέπει επίσης την αναγέννηση των ιχθυοαποθεμάτων...», τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον προσδιορισμό υπεράκτιων περιοχών για την παραγωγή αιολικής ενέργειας οι οποίες θα είναι συμβατές με τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές, σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας ΘΧΣ για την προώθηση της συνύπαρξης. Εδώ θα πρέπει να περιλαμβάνεται και η αλιεία.

Ο εισηγητής πιστεύει ότι η πραγματική συνεργασία και η δέουσα συμμετοχή των αλιέων στον προγραμματισμό και τον σχεδιασμό των υπεράκτιων αιολικών πάρκων πρέπει να αποτελούν προϋπόθεση και «επωδό» για τη συνύπαρξη και την πολλαπλή χρήση της αλιείας στο πλαίσιο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων. Προκειμένου να εξασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού για τον τομέα της αλιείας, πρέπει να διασφαλιστεί η έγκαιρη και ενεργός πλήρης συμμετοχή των οργανώσεων αλιείας, με αποφασιστική φωνή. Ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός πρέπει να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην επίτευξη αυτού του πράγματος.

Καθώς η μεγαλύτερη χωρική επικάλυψη μεταξύ αλιείας και υπεράκτιων αιολικών πάρκων παρατηρείται στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας, η συνύπαρξη εκεί φαίνεται υψίστης σημασίας τόσο για την αλιεία όσο και για τον τομέα της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας. Επιπλέον, όπως αναφέρεται στη στρατηγική της ΕΕ για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θα πρέπει να αξιολογηθεί η καλή ή υψηλή δυναμικότητα άλλων θαλάσσιων λεκανών για υπεράκτια αιολικά πάρκα, με ιδιαίτερη έμφαση στις πλωτές διατάξεις.

Επιπλέον, ο εισηγητής δηλώνει ότι οι τρέχουσες γνώσεις σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων στην αλιεία επικεντρώνονται στις οικολογικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και ότι στις πρόσφατες εμπειρικές μελέτες δεν περιλαμβάνονται αξιολογήσεις των κοινωνικοοικονομικών και κοινωνικοπολιτιστικών επιπτώσεων.

Η έλλειψη στοιχείων και συγκρίσιμων δεδομένων εξακολουθεί να είναι φανερή. Συνεπώς,

απαιτούνται τυποποιημένα προγράμματα παρακολούθησης και εναρμόνιση των δεδομένων αλιευτικής προσπάθειας, προκειμένου να καταστεί δυνατή η βελτιωμένη εκτίμηση των οικολογικών και κοινωνικοοικονομικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων της επέκτασης της θαλάσσιας ενέργειας. Η συμβατότητα και η συγκρισιμότητα των δεδομένων πρέπει να ενισχυθούν, και απαιτούνται διεξοδικότερες αναλύσεις και ανταλλαγή δεδομένων για την παρακολούθηση των δυνητικών σωρευτικών επιπτώσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον και της αλληλεπίδρασης μεταξύ της υπεράκτιας ανανεώσιμης ενέργειας και της αλιείας.

Πρέπει να αναπτυχθούν μέτρα μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την κατασκευή των υπεράκτιων αιολικών πάρκων. Σε αυτά θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη κοινωνικοοικονομικά μέτρα μετριασμού, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης, τα οποία θα χρειαστούν επιπλέον κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής για τη μείωση της ασυμβατότητας μεταξύ αλιείας και υπεράκτιων αιολικών πάρκων.

Ο εισηγητής υποστηρίζει ότι τα υπεράκτια αιολικά πάρκα θα πρέπει να οικοδομούνται μόνον εφόσον διασφαλίζεται η εξαίρεση των αρνητικών περιβαλλοντικών και οικολογικών, καθώς και των οικονομικών και κοινωνικοπολιτιστικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τους στόχους της γαλάζιας οικονομίας και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Εάν πρέπει να ληφθούν αποφάσεις προτού καταστούν διαθέσιμες οι απαιτούμενες γνώσεις, θα πρέπει να εφαρμόζεται κατά συνέπεια η αρχή της προφύλαξης σύμφωνα με το άρθρο 191 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Σε περίπτωση που ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός του κράτους μέλους δεν εγγυάται κάτι τέτοιο, ενδέχεται να απαιτηθεί περαιτέρω νομοθεσία της ΕΕ.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

προς την Επιτροπή Αλιείας

σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της αλιείας (2019/2158(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Morten Petersen

SUGGESTIONS

Η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας καλεί την Επιτροπή Αλιείας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπενθυμίζει τη σταθερή προσήλωση της ΕΕ, παράλληλα με την καταπολέμηση των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος του πλανήτη, στην επίτευξη του στόχου της για καθαρές μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050 το αργότερο, όπως επιβεβαιώνεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και στο σχέδιο ανάκαμψης· λαμβάνει υπό σημείωση την πρόταση της Επιτροπής για περαιτέρω μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωσή της της 17ης Σεπτεμβρίου 2019, με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 – Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας» (COM(2020)0562), υπενθυμίζει την εντολή του Κοινοβουλίου όπως εγκρίθηκε κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας στην ολομέλεια για τον νόμο για το κλίμα σε σχέση με τον στόχο μείωσης των εκπομπών για το 2030¹.
2. τονίζει ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η ενεργειακή απόδοση συγκαταλέγονται στους βασικούς μοχλούς για την επίτευξη μιας οικονομίας καθαρών μηδενικών εκπομπών· επισημαίνει ότι, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030, πρέπει να αυξηθεί αναλόγως η ικανότητα και η παραγωγή υπεράκτιων υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· υπογραμμίζει ότι η υπεράκτια αιολική ενέργεια είναι ένας από τους πιο προηγμένους και ταχύτερα αναπτυσσόμενους αναδυόμενους και καινοτόμους τομείς της οικονομίας· επισημαίνει ότι η ενεργός ανάπτυξη και χρήση της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας θα πρέπει να αυξήσει την ανταγωνιστικότητά της ως πηγής ενέργειας και, με αυτόν τον τρόπο, να συμβάλει στη μείωση των τιμών της ενέργειας και στην αύξηση της οικονομικής προσιτότητας·
3. επισημαίνει ότι η αύξηση της υπεράκτιας παραγωγής αιολικής ενέργειας είναι ουσιώδης για τη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια· τονίζει ότι, δεδομένου ότι επί του παρόντος η ικανότητα υπεράκτιας παραγωγής αιολικής ενέργειας ανέρχεται σε μόλις 12

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0253.

GW, πρέπει να αυξηθεί σε περίπου 300 GW έως 450 GW έως το 2050· τονίζει ότι τα υπεράκτια αιολικά πάρκα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τείνουν να είναι αποδοτικότερα από τα χερσαία αιολικά πάρκα λόγω των υψηλότερων διαθέσιμων αιολικών πόρων σε υπεράκτιες περιοχές σε σύγκριση με τις χερσαίες περιοχές και της δυνατότητας εγκατάστασης γεννητριών μεγαλύτερου μεγέθους και υψηλότερης ικανότητας·

4. τονίζει ότι η απόφαση για την εξεύρεση χώρου για την δημιουργία πρόσθετης ικανότητας υπεράκτιας παραγωγής αιολικής ενέργειας που θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 60 GW έχει τεράστια σημασία και θα πρέπει να θεωρείται προτεραιότητα κατά τα επόμενα έτη· λαμβάνει υπόψη ότι η ανάπτυξη της υπεράκτιας ανανεώσιμης ενέργειας ποικίλλει σημαντικά ως προς το μέγεθος και την ικανότητα στις διάφορες θαλάσσιες λεκάνες της Ευρώπης, ιδίως δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος της ευρωπαϊκής υπεράκτιας αιολικής ικανότητας θα συγκεντρωθεί στη Βόρεια και τη Βαλτική Θάλασσα, όπου οι συνθήκες είναι ευνοϊκότερες· σημειώνει ότι το δυναμικό αυτό θα συνεχίσει να αυξάνεται λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων, μεταξύ άλλων, στον Ατλαντικό Ωκεανό και στις θάλασσες της νότιας Ευρώπης·
5. τονίζει ότι η τεχνολογία πλωτών αιολικών πάρκων έχει τη δυνατότητα να αυξήσει σημαντικά τον διαθέσιμο θαλάσσιο χώρο για υπεράκτια αιολικά πάρκα, ιδίως σε περιοχές βαθέων υδάτων· επισημαίνει ότι τα πλωτά αιολικά πάρκα θα μπορούσαν να παράγουν μεγάλες ποσότητες ενέργειας χάρη στους ισχυρότερους και σταθερότερους ανέμους, ότι θα μπορούσαν να ελαχιστοποιήσουν τις οπτικές επιπτώσεις στις ευρωπαϊκές ακτές, να πλαισιώσουν υπό καλύτερες συνθήκες τις οδούς αλιείας και ναυσιπλοΐας, να λειτουργήσουν ως μηχανισμοί συγκέντρωσης ιχθύων, να δημιουργήσουν ευκαιρίες για τη χρήση περιοχών που δεν ήταν προηγουμένως προσιτές και να συμβάλουν στη μείωση του δυναμικού των θαλάσσιων χωροταξικών συγκρούσεων σύμφωνα με την προηγούμενη αξιολόγηση των επιλογών διαφανούς και ολοκληρωμένης χωροταξικής διαχείρισης·
6. τονίζει την ανάγκη ανάπτυξης υπεράκτιας αιολικής ενέργειας στα βαθέα ύδατα της ΕΕ (π.χ. στη Μεσόγειο, στον Εύξεινο Πόντο και στον Ατλαντικό Ωκεανό)· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επεκτείνουν τις προσπάθειες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας ώστε να συμπεριλάβουν τα πλωτά αιολικά πάρκα, και να αξιολογήσουν τη σκοπιμότητα της δημιουργίας ενός ΣΕΚΕΕ για ένα έργο μεγάλης κλίμακας·
7. υπενθυμίζει ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές δημιουργεί επίσης μια ευκαιρία για την παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμες πηγές, όπως περιγράφεται στις ανακοινώσεις της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2020 με τίτλο «Μια στρατηγική της ΕΕ για την αξιοποίηση του δυναμικού των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον» (COM (2020) 0741) και της 8ης Ιουλίου 2020 με τίτλο «Ενέργεια για μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία: στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος» (COM(2020)0299) και «Στρατηγική για το υδρογόνο για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη» (COM(2020)0301)·
8. επισημαίνει ότι η σημαντική επέκταση της παραγωγής υπεράκτιας αιολικής ενέργειας απαιτεί μια έξυπνη προσέγγιση για να εξασφαλιστεί η συνύπαρξή της με τις δραστηριότητες που ήδη αναπτύσσονται στις επηρεαζόμενες περιοχές· τονίζει ότι

υπάρχουν ήδη παραδείγματα συνύπαρξης μεταξύ του αλιευτικού τομέα και του τομέα της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, και ότι η εμπειρία αυτή θα πρέπει να αξιοποιηθεί για την εξεύρεση και την ανταλλαγή βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών για τις πολλαπλές χρήσεις των σχετικών πόρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των θαλάσσιων υποδομών· επισημαίνει ότι η συνεργασία έχει ζωτική σημασία για την ασφαλή συνύπαρξη της αλιείας και των δραστηριοτήτων των αιολικών πάρκων – ο κλάδος της αιολικής ενέργειας, οι αλιείς και οι τοπικές αρχές θα πρέπει να συνεργάζονται για την ανταλλαγή δεδομένων με τον αλιευτικό κλάδο και για τον ακριβή εντοπισμό των αιολικών πάρκων, των καλωδίων και των συναφών στοιχείων ενεργητικού, καθώς και των περιοχών αποκλεισμού (προσωρινές ή μόνιμες) και των ζωνών ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιέχουν πυρομαχικά που απορρίπτονται·

9. υπογραμμίζει ότι τόσο η δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας όσο και η στήριξη της χρήσης αιολικής ενέργειας για τον τοπικό εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια αποτελούν σημαντικούς παράγοντες πρόβλεψης της τοπικής αποδοχής έργων ανανεώσιμης ενέργειας, όπως τα υπεράκτια αιολικά πάρκα και οι σχετικές χερσαίες υποδομές, και ότι η συγκεκριμένη μεταβλητή επηρεάζει τη σχέση μεταξύ ενεργειακής ασφάλειας και αποδοχής από την παράκτια κοινότητα· καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν την ανάπτυξη επενδύσεων στην υπεράκτια αιολική ενέργεια στο πλαίσιο καθεστώτων που να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή του κοινού και την ενεργό συμμετοχή·
10. τονίζει ότι πρέπει να εξετάζεται εξ αρχής η δυνατότητα πολλαπλής χρήσης των θαλάσσιων περιοχών, κατά τρόπο που να εξισορροπεί τα συμφέροντα του τομέα της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, του αλιευτικού τομέα και της εκπλήρωσης των στόχων της ΕΕ για την ενέργεια, το κλίμα και τη βιοποικιλότητα· τονίζει ότι τα υπεράκτια αιολικά πάρκα, εάν σχεδιαστούν και κατασκευαστούν με λογικό τρόπο, μπορούν να ωφελήσουν τη θαλάσσια βιοποικιλότητα και να χρησιμεύσουν ως καταφύγια· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων, που ήδη λειτουργούν, στην αναζωογόνηση των θαλάσσιων οικοτόπων και στη βιοποικιλότητα και να ορίσει βέλτιστη πρακτική της ΕΕ·
11. τονίζει ότι για τη χρήση της θάλασσας για την παραγωγή ενέργειας και την ταυτόχρονη εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης της αλιείας και άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, απαιτείται κοινός σχεδιασμός και αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεών της, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικοοικονομικών και κοινωνικοπολιτισμικών επιπτώσεων· πιστεύει ότι η συνεργασία σε όλους τους τομείς που δραστηριοποιούνται στο υπεράκτιο περιβάλλον και την υπεράκτια οικονομία θα αποτελέσει επίσης κινητήρια δύναμη για μια δίκαιη μετάβαση· καλεί τις αρμόδιες αρχές να αξιολογήσουν τις πρωτοβουλίες που τονώνουν τις τοπικές οικονομίες και τις οικονομικές δραστηριότητες σε υπεράκτιες περιοχές και να βρει συνέργειες μεταξύ τομέων που μπορούν να αποτελέσουν το θεμέλιο μιας μακρόπνοης οικονομικής ανάκαμψης·
12. τονίζει ότι οι μακροπρόθεσμες επιλογές για πολλαπλές χρήσεις των υπεράκτιων περιοχών πρέπει να διερευνώνται σε αρχικό στάδιο, ώστε να είναι δυνατή η επέκταση των υπεράκτιων αιολικών πάρκων, και, παράλληλα, να εξετάζονται οι άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις τους στην αλιεία· τονίζει ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ θα πρέπει να συμβάλει στη διασφάλιση της παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της λήψης μέτρων για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση αυτών των

επιπτώσεων· τονίζει, επιπλέον ότι οι πολιτικές για το κλίμα, την ενέργεια, την αλιεία και τη θαλάσσια βιοποικιλότητα θα πρέπει να αλληλοενισχύονται κατά την ανάπτυξη μιας στρατηγικής της ΕΕ για την υπεράκτια αιολική ενέργεια·

13. τονίζει ότι η κατανομή του χώρου, κατά περίπτωση, θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα κοινού θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού (ΘΧΣ) στον οποίο θα συμμετέχουν η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι γειτονικές χώρες με σκοπό τη βελτιστοποίηση της χρήσης του θαλάσσιου χώρου και της διατομεακής και διακρατικής συνεργασίας, και την ελαχιστοποίηση των χωροταξικών συγκρούσεων στο πλαίσιο συνεκτίμησης του αμοιβαίου σεβασμού και των σχέσεων καλής γειτονίας· τονίζει ότι τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια που επιβάλλονται δυνάμει της οδηγίας 2014/89/ΕΕ θεσπίζονται το συντομότερο δυνατό και το αργότερο έως την 31η Μαρτίου 2021·
14. καλεί την Επιτροπή να διενεργήσει εκτίμηση επιπτώσεων για να εξετάσει τις αναμενόμενες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καθώς και της επιπτώσεις στο κλίμα και τη βιοποικιλότητα, της κατασκευής νέων υπεράκτιων εγκαταστάσεων αιολικής ενέργειας σε περιοχές όπου είναι πιθανό να είναι ασυμβίβαστες με τα συμφέροντα του αλιευτικού κλάδο.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	28.1.2021						
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">59</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">12</td> </tr> </table>	+:	59	-:	3	0:	12
+:	59						
-:	3						
0:	12						
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	<p>François Alfonsi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Carlo Calenda, Andrea Caroppo, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerkovič, Εύα Καϊλή, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Eva Maydell, Georg Mayer, Joëlle Mélin, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsati Obiols, Manuela Ripa, Jérôme Rivière, Robert Roos, Μαρία Σπυράκη, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho</p>						
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pascal Arimont, Cornelia Ernst, Jutta Paulus						

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

59	+
PPE	Pascal Arimont, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Μαρία Σπυράκη, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
S&D	Carlo Calenda, Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Εύα Καλλή, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
RENEW	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Claudia Gamon, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen,
ID	Paolo Borchia, Thierry Mariani, Joëlle Mélin, Jérôme Rivière, Isabella Tovaglieri
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Evžen Tošenovský
The Left	Marc Botenga, Cornelia Ernst, Marisa Matias
NI	Andrea Caroppo

3	-
PPE	François-Xavier Bellamy
ECR	Robert Roos, Jessica Stegud

12	0
Verts/ALE	François Alfonsi, Michael Bloss, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Henrike Hahn, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Marie Toussaint
ID	Markus Buchheit, Georg Mayer
NI	Clara Ponsatí Obiols

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	25.5.2021
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 26 -: 0 0: 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Clara Aguilera, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, João Ferreira, Søren Gade, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matic, Francisco José Millán Mon, Grace O'Sullivan, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Emma Wiesner, Θεόδωρος Ζαγοράκης
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Carmen Avram, Valentino Grant, Πέτρος Κόκκαλης

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

26	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Ruža Tomašić
ID	Rosanna Conte, Valentino Grant
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Niclas Herbst, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Peter van Dalen, Θεόδωρος Ζαγοράκης
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Carmen Avram, Isabel Carvalhais, Giuseppe Ferrandino, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro
The Left	João Ferreira
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

0	-

2	0
ID	France Jamet
The Left	Πέτρος Κόκκαλης

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή